

DĂRNICIE

Un viscol de ianuarie, afurisit și nebun ca o mie de zgripturoaice, m-a prins acum cîțiva ani sus pe Arieș, într-un sat moțesc. S-a iscat pe neașteptate și de pretutindeni. Involburind cerul și pămîntul. Se tînguiau prelung brazii cei vechi și din cotloane de cremene țîșneau șulerind și dănuind iasme de fum alb.

Dar în casa învățătorilor era cald și plăcut. Zic „în casa învățătorilor”, fiindcă amîndoi, și soțul și soția, erau dascăli la școala satului. Focul se legăna prietenos în vatră, iar deasupra oltei o oală grozav de mare — cea mai mare din gospodăria învățătorilor — suia aburi ispititori. Pentru cine atîta mîncare, ca pe corabia lui Noe? Explicația ar fi dat-o oricui cinci perechi de ochi rotunzi și neastîmpărați, precum și cinci nasuri sumefite, smîrcînd încă de pe urma frigului — aparținînd toate celor cinci gîglici rînduite cu prefăcută cumînțenie pe o laviță prea înaltă pentru ele. Odraslele învățătorilor? Nu, nu. De fapt, cum să vă spun... Era atîta părintească grijă în sufletele acestor doi dascăli... Mai bine însă judecați și voi.

Cei cinci voinici erau trăitori într-un cătun mărunț de peste coama dealului, unde nu se ridicase încă lăcas de învățătură. Și băteau cu pîngea, în fiecare zi, destui kilometri, ca să-si adape mințea cu buchii și înțelepciune la școala din sat. În ziua cu pricina, vîrtejul alb le tăiașe calea de întoarcere spre casă. Impieptoșați și aprigi, puii de mot tot purceseră la drum către pîscul ghicîu unde, în împărăția stihiei, l-a adunat însă ca pe niște popice înfolosite brațul învățătorului și i-a dat de-a rostogolul în casă, la căldură:

— Mîneți aici peste noapte. Ia uite la ei, vitejii! Vreți să vă înghită omătul?

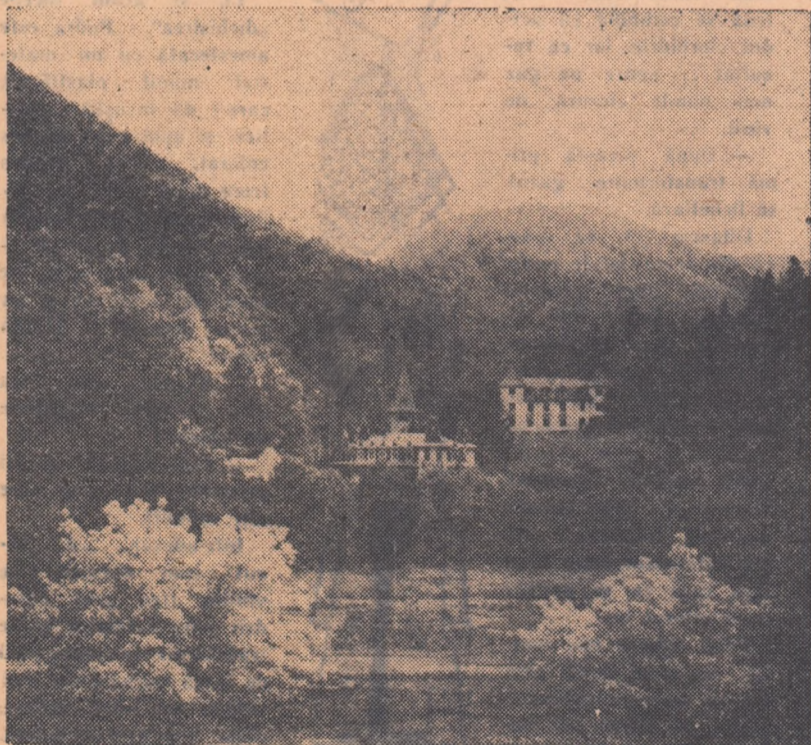
Și au mas. Cumînțenia lor de pe laviță și-a dat curînd în pete slobozînd o dată cu zurgălăii risului ghionți și hirioane. Apoi a fost ospățul. Lingurile au dat iama prin bucate în două rînduri și s-au liniștit. S-au liniștit dină la urmă și cei cinci oaspeți învăluiți în poclăzi. Într-un tîrziu, cînd răsufllările lor mici piciau ca niște lulele de moșnegi, învățătorul s-a ridicat tamnesam din așternut, a urcat fitilul lămpii și a început să se îmbrace. După cîteva cuvinte schimbate cu învățătoarea, care i-a înfășurat mai bine salul de lînă la gît, a deschis usa și s-a mistuit în întunericul de afară.

Il zădărise un gînd: „Ce-au să creadă părinții celor cinci, cînd vor vedea că nu s-au întors? Nu-și vor închipui oare fel de fel de grozăvil despre soarta copiilor, acoperiți de nea ori sfîrtecați în colții lupilor?” Și învățătorul cel lînăr, venit aici între moți toamă din Moldova, a plecat prin beznă și primeidii cale de mulți kilometri, să dea de veste gospodarilor că odraslele le sînt bine sănătoase.

Chipul dascălului din munte îmi va zîmbi mereu prin fulguirea anilor, dintre celelalte chipuri dragi ale amintirii. El le dăruia micilor săi școlari totul: și comoara de înțelepciune, rod al cărților, și pe aceea de bunătate și dragoste, rod al inimii sale.

Vasile MANUCEANU

FRUMOASA ESTI PATRIA MEA

IN PITOREASCA STATIONE SLANIC-MOLDOVA, MINUNATUL PARC ESTE GATA SA PRIMEASCA PE OAMENII MUNCII VENITI AICI LA ODIHNA

Regiunea Hunedoara-Deva

Proletari din toate țările, uniți-vă!
La luptă pentru cauza Partidului Muncitoresc Român Făgala!

Scinteia pionierului

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL UNIONII TINERETULUI MUNCITOR
Anul VIII nr. 30 (590) * sîmbătă 13 aprilie 1957 * 4 pag. 15 bani

„POFTIȚI, POFTIȚI, TOVARAȘA PROFESOARA!”

(Tovarășă Nicosievici Ana, profesoară de limba rusă la Șc. medie din Urziceni în vizită la elevi).

IN MAI PUȚIN DE-O SĂPTAMINA

Cînd a venit vorba despre ceea ce vom face în cinstea Festivalului, nu ne-a luat nimeni în seamă. Ziceau că sîntem prea mici și o să-l încurcăm. Noi însă nu ne-am lăsat. Chiar din ziua aceea am început să strîngem fier vechi. Zilele trecute, cînd l-am predat la depozit, am constatat cu bucurie că strîngesem 2.100 kg. Bani pe care l-am luat i-am vîrsat în fondul Festivalului.

Pionierii claselor a III-a și a IV-a Școala de 7 ani, Cartierul Izvor-Sinaia

ALături DE EI

Află dragă redacție, că și noi pionierii de la Școala de 4 ani din comuna Peșteana, raionul Hațeg, regiunea Hunedoara ne-am alăturat chemării pionierilor din Vinerea. Lotul nostru al pionierilor din Peșteana are o jumătate de hectar. Pe el noi vom cultiva legume și zarzavaturi timpurii. Pînă acum noi am îngrășat terenul, l-am săpat, am făcut iarovizarea cartofilor și în-sămînțarea zarzavaturilor în răsadnițe calde. Atunci cînd timpul va permite vom transplanta răsadurile în pămînt. Bani ce-i vom obține prin

valorificarea legumelor și zarzavaturilor prin cooperativă îi vom dăruia fondului Festivalului.

Dănilă SOCACI
președintele unității
Școala de 4 ani, Peșteana

CERCUL TINERILOR ARTIȘTI

În școala noastră, în cinstea Festivalului de la Moscova se fac pregătiri mari. Așa, de pildă, cercul tinerilor artiști pregătește un spectacol care va cuprinde cîntece, dansuri și poezii ce oglîndesc pregătirile tineretului din toate țările pentru Festival. În afară de aceasta, pionierii grupet a II-a din detașamentul IV

lucrează la un album ale cărui coperti vor fi îmbrăcate în pînză cu motive naționale. Paginile lui vor cuprinde fotografiile din viața pionierilor din țara noastră. Împreună cu acest album noi vom trimite încă o mulțime de daruri tinerilor care se vor întîlni la Moscova.

Dumitru SAHEAN
comuna Capu-Codrului,
regiunea Suceava

DRAGA REDACȚIE

Vrem să-ți comunicăm că, în cinstea Festivalului

de la Moscova, noi, pionierii de la Școala de 7 ani din Vatra Dornei, am strîns pînă acum 1500 kg fier vechi și 800 sticle de diferite mărimi. De asemenea, trebuie să știi că această acțiune a noastră va continua pînă în preafina Festivalului și că banii ce-i vom obține, atît pe fierul vechi cît și pe sticle, îi vom da pentru fondul Festivalului.

Dana POPER
Șc. de 7 ani Vatra Dornei

IN LOC DE 1000 — 1187

Pionierii din școala noastră s-au angajat ca, în cinstea Festivalului de la Moscova, să planteze 1000 de puieți. Ei însă și-au îndeplinit încă de acum cîteva zile angajamentul luat. A fost și o întrecere între detașamente. Ea a fost câștigată de pionierii detașamentului II, care au sădit 550 puieți. Printre cei mai harnici se numără Cristoi Vasile, care a sădit singur 53 puieți și Pecali Ervin, care a sădit 50 puieți. Întreaga unitate a plantat pînă acum 1187 puieți, deci cu 187 mai mulți decît s-a angajat. Munca de plantare a puieților continuă.

Ion UNGUREANU
Școala de 7 ani — comuna Cuptoare, reg. Timișoara

SPANIA

Așezat în vestul Europei, în Peninsula Iberică, pământul Spaniei este în cea mai mare parte arid, stincos și ars de secetă, cu excepția regiunilor de sud-vest mai bogate în vegetație. E bogat în minereuri, dar minereurile sînt ale spaniolilor doar atît cît sînt în pămînt. Cum sînt extrase, ele iau drumul către trusturile capitaliste. Spaniolilor le rămîne doar mizeria și sărăcia.

Deși Spania nu a participat direct la primul război mondial, aci urmările războiului au fost aceleași ca în toate țările dependente capitalului străin. Șomajul, foamea și exploatarea cumplită la care erau supuși muncitorii au dezlănțuit valul de proteste și manifestări ale muncitorilor și țăranilor spanioli. În anii aceștia de luptă, se creează Partidul Comunist Spaniol. Condus de comuniști, poporul spaniol pornește cu și mai multă putere la lupta pentru democratizarea țării. Lupta lor, a patrioților spanioli împotriva monarhiei și apoi a dictaturii lui Primo de Rívera (dictatorul care a luat conducerea statului după căderea monarhiei) este incununată de succese. În alegerile din februarie 1936 Frontul Popular iese învingător. Puterea populară trece la înfăptuirea reformelor sociale — moșiile sînt împărțite țăranilor, întreprinderile trec sub conducerea muncitorilor. Incep lucrările pentru irigarea pămînturilor.

Afacerile țărilor Imperialiste erau însă amenințate. Fascismul german și italian organizează, sub comanda generalului Franco, forțe militare fasciste pentru a porni contrarevoluția în Spania.

Poporul spaniol condus de comuniști în fruntea cărora se aflau Jose Diaz și Dolores Ibaruri luptă cu arma în mînă pentru a-și apăra republica. În ajutorul poporului spaniol au venit mii și mii de comuniști, simpli muncitori, țărani și intelectuali din multe țări ale

lunii. Alături de luptătorii spanioli ei au dat dovadă de vitejie și abnegație. Dar fascismul trimite din ce în ce mai puternice forțe militare. Cu toată rezistența îndirjită a poporului spaniol în 1939, Franco reușește să instaureze dictatura fascistă.

De atunci și pînă azi, fascismul a adus în Spania toate relele sale: închisori, foamete, analfabetism și teroare. Școlile au fost transformate în cazărmi iar copiii cerșesc rătăcind pe drumuri. Pentru un muncitor spaniol, țigările sînt un lux. Costul unui pachet de țigări este egal cu o pătrime din cîștigul său pentru o zi de muncă. Țăranul, aplecăt asupra plugului de lemn, cunoaște progresele civilizației, privind doar la avioanele și mașinile militare americane care au invadat pămîntul spaniol.

Spaniolii se simt din ce în ce mai străini în patria lor. Franco, înăbușind cu violență voința poporului, vinde Spania cu bogățiile sale, imperialiștilor americani.

Dar cît de mult iubește poporul spaniol politica lui Franco și pe americani, o dovedesc puternicele manifestări care au loc în ultimul timp în întreaga Spanie. Cu toată teroarea dezlănțuită de regimul lui Franco, alegerile de anul trecut au dovedit aceasta din plin. Din ce în ce mai pușini partizani are regimul lui Franco. Marile demonstrații ale studenților din Barcelona, Sevilla, San Sebastian sau greva generală din Pampelluna au înspăimîntat pe Franco și pe susținătorii săi. De frică, ei au întrerupt cursurile facultăților. au făcut concedieri areștări, umplînd închisorile cu patrioși. Dar lupta continuă. Încercatul popor spaniol nu încetează să lupte împotriva dictaturii lui Franco și pentru ca patria să nu mai fie aservită imperialiștilor americani.

M. RUSSU

ȘI EI „FAC RAZE...”

Kati Klett e tehniciană la Combinatul agroalimentar „30 Decembrie”, din ralonul Vidra. Ea se ocupă cu drag de multe din animalele care se cresc la acest combinat. Iat-o, de pildă, tratînd cu raze ultraviolete cițiva pui plăpînzi pentru a-i feri de avitaminoză (lipsă de vitamine).

★ ★ ★

RADIO GLOB

● Filmele românești de desene animate sînt foarte apreciate în întreaga lume. Ele au fost cerute și în Statele Unite.

Pe baza contractului încheiat cu Direcția difuzării filmelor, o societate comercială americană a achiziționat filmete de desene animate și păpuși: „Șurubul lui Marinică”, „Lacătul minune”, „Ariciul rău-tăcios”, „Tortul de ciocolată”, „Vulpeul campion”, „Urșulețul fricos” și „Zdreanță”.

● Teritoriul Ruanda-Urundi din Africa se află de 40 de ani sub tutela Belgiei. Dar nu s-ar putea spune că, în această lungă perioadă, locuitorii „lutelași” au simțit cît de cît binefacerile

civilizației. La 60 de mii de locuitori nu există decît un medic. Două treimi din copii de vîrstă școlară nu merg la școală. Iar dintre cei care au totuși norocul să învețe, numai 27 de elevi dintr-o mie absolvă 6 clase.

● La Praga a fost deschisă o expoziție de caricatură și grafică românească. Lucrările artiștilor noștri se bucură de mult succes.

● Pe baza legii excepționale, tribunalul militar din Nicosița a condamnat la moarte încă 5 tineri greci, în vîrstă de 17-21 ani. Pînă astăzi, numărul ciprioților condamnați la moarte se ridică la 23. Dintre aceștia, 9 au fost executați prin spînzurătoare.

● Țara noastră va livra R.P.D. Coreene o fabrică de ciment cu două linii tehnologice precum și o fabrică de aspirină. Utilajul fabricii de ciment va fi produs în cea mai mare parte de Uzinele „23 August” din Capitală. Ambele fabrici vor fi montate de specialiști romîni.

● Observatorul Astronomic din București a fost solicitat de „Uniunea Astronomică Internațională” să contribuie la realizarea planului de cercetări pe perioada 1958 — 1962. Cercetătorilor romîni le-a fost repartizată observarea unei zone stelare care cuprinde aproape 9000 de stele.

Știință

De la acetilenă... la mantaua de ploaie

— Manta de ploaie din acetilenă? Cred că rizi de mine. După cite știe oricine, acetilena este un gaz.

— Ei, și cu toate acestea, află că din acest gaz nu se fac numai mantale de ploaie, ci și serviete, poșete, cămăși, fețe de masă și cite altele! — imi înșiră prietenul meu, specialist în materii plastice. Dacă vrei, hai cu mine în fabrică — mă invită dînsul — și ai să afli și tu cum devine acetilena materie primă pentru confecționarea atitor obiecte.

★
Așadar să pătrundem în curtea fabricii.

Ce să fie oare în această casă izolată de restul clădirilor? Intrăm. Aflu că în rezervoarele

mari pe care le avem în față este păstrată acetilena la temperatură și presiune constantă. Trebuie să te porți frumos cu acest gaz, altminteri... se supără și face explozie.

De aici își începe acetilena drumul. Trece prin niște țevi în vase mari cilindrice. În ele, la temperatură și presiune constantă și în prezența unui catalizator, acetilena se combină cu acidul clorhidric, iar ca rezultat... apare un gaz nou numit clorură de vinil.

— După această primă transformare gazul se lichidiază.

Uitasem să vă spun că din rezervoarele unde, datorită unei presiuni cuprinse între 2-6 atmosfere, gazul se prefăce în lichid, pornesc iarăși o sumedenie de țevi, care conduc produsul obținut în niște cilindri mari, așezați orizontal. Ce sînt ei? Niște cilindri metalici rotitori... cel mai interesant lucru fiind însă ceea ce se petrece în interiorul lor.

Prin unirea mai multor molecule (acest proces se numește polimerizare), se obține un material nou, cu molecule mai mari și mai grele. Din cauza aspectului lăptos, lichidul nou obținut a căpătat denumirea de latex.

Ceace ce urmează acum

e simplu. În primul rînd, se elimină apa din latex și se păstrează restul. Într-o mașină specială, centrifugă, apa este îndepărtată, iar restul, adică pasta groasă care mai este încă puțin umedă, se usucă în niște dulapuri speciale și se macină fin.

După măcinare materialul s-a transformat în...ceva asemănător zahărului pudră. Iată dar și gazul-pudră...

Ei, și acum începe „dichisirea”. Pudra este amestecată cu un material numit plastifiant, care-i dă însușiri plastice, și apoi este frumos colorat. Noul produs trece după aceea prin cilindrii unor valțuri, iar la ieșire parcă ar fi un aluat. Este deci vorba de ceva nou, care are și un nume deosebit: vinilin amorf.

— Și cum, din coca asta se obțin mantalele de ploaie?

— Da, privește — și prietenul imi arată spre alți cilindri.

Într-adevăr, am văzut cum bucățile de vinilin trec prin cilindrii unui calandru și se transformă în niște foi de toată frumusețea: mai subțiri sau mai groase, după cum este trebuința.

De aici foile de vinilin își iau drumul spre... „croitorie”. Aici iau ultima înfățișare: mantaua de ploaie

LA SĂDIT PUIEȚI

— Mergem la sădit puieti.

— Pădurarul este uimit de realizările noastre.

— Să încheiem munca și să ne angajăm să păzim plantațiile.

(Din „Septembrie”)

Martin ILOVICI

S-a întâmplat într-o dimineață

Mergeam în urma lui și-l admiram cât de voios se ducea la școală. Sărea când pe un picior, când pe altul, încît tașca de stofă, în care își ținea cărțile, sălta și ea la sold, cu zburdălnicie.

Văzîndu-l așa, mă gîndeam:

— Ei, asta mai zic și eu școlar. Habar n-are c-o să fie ascultat azi poate, sau că, prin surprindere, cine știe care profesor ar putea să le dea extemporal.

Și apoi de ce s-ar teme? Ajunsesem toamnă la colțul școlii cînd, la un giumbușluc mai acătării al flăcăului, îi sări din tașcă o carte — un manual de franceză, cum m-am dumirit mai apoi.

— Hei băiatule! îl strigai. Dar el se ducea ca un tren rapid; cînd am ajuns lîngă manual, băiatul și cotise de poarta

școlii. În sinea mea, mă bucurai: „Uite un prilej să mai trec și eu pe la școală unde am învățat...”

Și, cu acest gînd în minte, ridicai cartea de jos. Pe prima pagină, sus, în colțul stîng, sta scris un nume: Ion Mihai. Clasa a V-a. Școala de 7 ani nr. 7.

— Ia-n te uită ce curat își păstrează cărțile! mă mirai eu. Deși n-a îmbrăcat-o, uite ce bine arată cartea asta.

Am împins poarta de fier și, cu pasul omului emoționat, am pătruns în cancelarie. Sosisem prea devreme însă: mai erau vreo 20 de minute pînă să vină profesorii. Spre norocul meu, un om între două vîrste intră în cancelarie. Era directorul. Același ca pe vremea mea. Il salutai și, plăcut surprins, din una în alta, tovarășul director începu să-mi povestească noutăți din școală;

nu mai dădusem pe aci de vreo două luni!

— Dar Ion Mihai, dint-a V-a cum se prezintă? Il întrebai eu pe director.

— Il cunoști? Îmi răspunse dînsul printr-o întrebare

— Da... și nu! Așa puțin...

— „Se prezintă”... prost!

Răspunsul sosise brusc și altfel decît îl așteptam eu

— Cum, învăță... slab?

Directorul zîmbi, puțin stîngerit:

— De... „slab”, n-ar fi chiar așa de rău; ...dar nu învăță aproape deloc. E corigent la 4 sau 5 obiecte...

— Și la franceză?

Directorul luă catalogul clasei și-l deschise:

— Și!

Peste umărul lui, îmi aruncasem și eu privirea. Așa că nu-l mai întrebai ce se ascunde în spatele celui „și”; văzusem singur: un șir de 2-uri!

Mi-am luat ziua bună și am plecat. Manualul de franceză l-am lăsat acolo, de masă. Nici n-am mai pomenit de faptul că-l găsisem pe drum, mă gîndeam în sinea mea că poate chiar manualul, sătul de atîta lenevie în tasca lui Ionică, hotărîse să evadeze.

Dar la urmă mă gîndii și așa: „De, mai știi? Poate și Ionică s-o hotărî vreodată să „evadeze” din starea lui de lene!”

Poate!...

Stefan ZAIDES

PROCESUL

„Președintele tribunalului” — Ion'ă Nicolae — „procurorul” Pînta Florica și „asesorii populari” — Popescu și Schiwer Mircea — au trecut la masa juriului.

Procurorul agită un clopoțel și ordona:

— Să intre acuzații!

Ușa se deschide și milițienii aduc pe un oarecare Nichițki, pe anul Filip și pe un bătrîn filatelist. Acuzații ocupa locurile pe banca din față — zisă și boxa acuzaților.

La masă, juriul consultă un dosar. E încărcat cu acte, declarații și trece din mină în mină, oprindu-se la procuror.

Clopoțelul sună, cerind din nou să se facă liniște.

La cuvîntul președintelui tribunalului:

— Procedura fiind completă, dăm citire actului de acuzare!

Procurorul se ridică și citește:

„În urma cercetărilor și consultînd piesele aflate la dosar, tribunalul acuză pe cetățeanul Nichițki că a utilizat un nume fals, că a omorît pe căpitanul Terentiev, că a făcut parte din trupele gardiștilor albi pe care le a condus împotriva poporului... De aceleași fapte îl acuză și pe cetățeanul Filip și pe bătrînul filatelist”.

Pe măsură ce procurorul prezintă amănunțele faptelor, lese mai mult la lveală ticăloșia acuzaților.

Avocatul apărării — Ștefănescu Mircea — se ridică:

— Onorată curte...

El pledează încercînd să micșoreze gravitatea faptelor lui Nichițki, Filip și ale filatelistului, prezentate în actul de acuzare.

— Să fie introduși martorii.

La anunțul procurorului, Mișca, Ghenka și Slava au intrat în sală. Sînt trei pionieri care povestesc despre fîlhăriile lui Nichițki și ale complicilor săi.

În urmă e audiată martora Maria Terentieva — mama căpitanului Terentiev, ucis de Nichițki.

I se dă cuvîntul și maiorului Polevol. Acesta îl recunoaște pe Nichițki și-l declară bandit și dușman al poporului.

Cartea se retrage pentru deliberare. În sală e agitație. Apoi se aude clopoțelul și murmurele încetează.

Președintele tribunalului anunță sentința:

„În urma deliberărilor, tribunalul condamnă pe acuzații:

Nichițki, socotit dușman al poporului, la pedeapsa cu moartea.

Filip și filatelistul pentru complicitate la 10 ani muncă silnică”.

„Ședința se suspendă”. Cu acest ultim cuvînt al președintelui, procesul la sfîrșit.

Îar personajele scriitorului sovietic Ribakov, din cartea „Știletul” — pe care poate le-ați recunoscut de la început — au devenit din nou pionierii cl. a V-a — a VII-a, de la Școala nr. 3 mixtă — Constantința. Astfel, în această formă dramatizată, cercul prietenilor cărții din școală discută și aprofundează conținutul, faptele și caracterul personajelor din cărțile preterate.

Alecu ȘTEFAN

SPORT * SPORT * SPORT * SPORT

Zilele trecute a avut loc la Școala medie mixtă din Hîrlău — regiunea Iași, un concurs de gimnastică la care au participat pionierii din clasele a V-a — a VII-a. Cele mai bune rezultate au fost obținute de elevii clasei a V-a B care au ocupat primul loc pe școală.

★

Colectivul sportiv de la Școala de 7 ani din comuna Brătulești, reg. București, în afară de echipa de gimnastică, mai are o echipă de volei, una de sah și alta de fotbal. Nu de mult, sahîștii din această comună s-au întîlnit cu cei din Paris, o comună apropiată. Victoria a revenit pionierilor din Brătulești. Cele mai multe partide au fost cîștigate de pionierul Mișu Ștefan. În momentul de față, echipa de sah și cea de volei a pionierilor din Brătulești se antrenează în vederea meciurilor ce le va susține cu reprezentativele unității de pionieri din comuna Tîncăbești.

★

Cu puțină vreme în urmă, pe stadionul din Deta — reg. Timișoara — s-a disputat meciul de fotbal dintre reprezentativele Școlii romine de 7 ani și a Școlii germane de 7 ani. La sfîrșitul celor 60 minute de joc, victoria a revenit echipei Școlii romine cu scorul de 3-1 (2-0). S-a remarcat printr-un joc frumos, pionierul Pap Dieter.

★

Odată cu venirea primăverii, pionierii de la Școala de 7 ani din comuna Coteana, regiunea Pitești, s-au hotărît să-și amenajeze un parc sportiv. Ei au ținut cu tot dinadinsul ca amenajarea acestui parc să fie terminată încă în timpul vacanței de primăvară. Acum pionierii din Coteana se pot mîndri cu noul teren de fotbal, de baschet și de volei. Ei pot să înceapă disputarea diferitelor meciuri pe care le visau încă din iarnă.

Joi 11 aprilie la ora 11 în Piața Universității din București s-a dat plecarea festivă în cea de a 10-a ediție a tradiționalei competiții cicliste „Cursa Școlii”. Mii de cetățeni ai Bucureștiului înșirai de-a lungul bulevardelor Nicolae Bălcescu, Magheru, Ana Ipătescu, Piața Victoriei, Șoseaua Kiseleli pînă la Casa Școlii, au salutată pe cei aproape 80 de cicliști care au luat startul în prima etapă a cursei: București—Orașul Stalin. La ediția jubiliară din anul acesta care se desfășoară pe un traseu de 623 kilometri împărțit în patru etape, alături de cicliștii lotului R.P.R. în frunte cu C. Dumitrescu, C. Sandru, N. Maxim, Șt. Poreceanu L. Zănoni, R. Schuster, se aflau la start și fruntași ai ciclismului din țara vecină și prietenă R. P. Bulgaria: Chiril Iliev, L. Gheorghiev, Hristo Lalev, Nicola Filipov.

La Casa Școlii cicliștii au primit salutul ziarului „Școlii”. Li s-a urat mult succes în întrecere. De asemenea, a fost adresat un salut călduros cicliștilor bulgari. În numele cicliștilor, Nicolae Maxim a exprimat hotărîrea participanților la această ediție jubiliară de a nu-și preocupa eforturile pentru obținerea celor mai frumoase rezultate.

Este ora 12, ora startului tehnic. La semnalul starterului, cicliștii s-au avîntat în întrecere.

★

De pe parcurs, reporterul nostru special comunică: Prima etapă (București—Or. Stalin) a fost cîștigată de Klein (C.C.A.) cu timpul de 4,48'25", urmat de interval de cca 1 minut de L. Zănoni și la cca 2 minute de Poreceanu.

La Cîmpina, Sinaia și în alte localități de pe traseu, cîchștii au fost întîmpinați de grupuri de pionieri purtînd flori și ramuri de brad.

★

GIMNASTICA DE DIMINEAȚA ÎȚI DA PUTERE ȘI BUNA DISPOZIȚIE.

★

SPORT * SPORT * SPORT * SPORT * SPORT * SPORT * SPORT

Cum i-am devenit, simpaticii șarpelui

Acum vreo două luni, un băiat din clasa noastră a adus la școală un șarpe. O zi întreagă l-a ținut ascuns sub banca, să sperie, rind pe rind, pe toată lumea; apoi, luându-și mutra unui băiat bun și cumsecade, a luat șarpele și l-a predat profesorului nostru de zoologie. Acesta păru atât de încântat, privind șarpele acela lung și dezgustător, de parcă ar fi primit atunci cel mai frumos dar din viață și hotărî ca șarpele să fie instalat la colțul viu. I se aduse o cutie mare de sticlă, în care șarpele fu așezat cu grijă. Părea că locuiește acum într-un imens palat de cristal.

În primele zile ne simțeam cu toți cît se poate de mîndri de șarpele nostru. Dezgustătoarea lighioană devenise un fel de copil adoptiv drăgălaș, pe care ne grăbeam să-l arătăm tuturor, umflindu-ne în oene. Să te înfilăști cu un șarpe în drum nu e tocmai plăcut, dar să privești un șarpe închis într-o cutie, și încă bine închis, e cu totul altceva. Te gîndești: uite, eu sînt liber, sar și zburd, în timp ce șarpele ăsta stă închis în cutie și nu poate să iasă de acolo, orice ar fi. Și parcă simți deodată că șarpele ți-a devenit mai simpatic...

De la o vreme, descoperisem cu toții un lucru ciudat: șarpele ședea tot timpul cu ochii ațintiți asupra noastră. Orice am fi făcut, nu puteam scăpa din privirile sale. Ele ne urmăreau ca o oglindă rece în orice colț al clasei și în orice moment. Descoperirea aceasta ne-a umplut de spaimă. Ce avea cu noi șarpele? Dacă e șarpe, să stea liniștit la colțul viu. Să bea lapte și să-și vadă de somnul lui. Ce n-are lapte? Sau poate nu-i place laptele? Poate că vrea cafea cu lapte?

Părea că nu e el la colțul viu, ci noi. În loc să-l privim noi pe el, ne privea el pe noi. Lucrul acesta începuse să ne înfurie. La urma urmei, cine era închis într-o cutie de sticlă, el sau noi?

A trecut așa un timp. Într-o seară, am rămas ultimul în clasă. Era rîndul meu, în ziua aceea, să-i dau de mîncare șarpelui. M-am îndreptat, nu fără oarecare teamă, spre cutia lui, cînd, deodată... ce ciudățenie! În palatul de sticlă al șarpelui apăru un sul de pergament pe care nu-l mai văzusem niciodată acolo și al cărui rost nu-l puteam înțelege. Mi-am luat inima în dinți, am deschis cutia încet și, cu o linie, am tras repede pergamentul afară. Am observat că, în tot timpul acesta, șarpele nu mă slăbea din ochi.

Cu inima bătîndu-mi de spaimă, am desfășurat pergamentul. Și ce să vezi?! Hirtia era acoperită de însemnări, înșirate cu o scriere măruntă și îngrijită. M-am repezit să le citesc și, deodată, amețeaua mă cuprinsese: dumnezeule, erau chiar însemnările șarpelui! Șarpele acesta nesuferit care nu ne slăbea din ochi își pusese în gînd să ne studieze și scria despre noi! M-am uitat la el cu coada ochiului; bineînțeles, mă privea și acum țintă, de parcă ar fi spus: ei, ce zici de însemnările mele?

Iată ce notase șarpele:

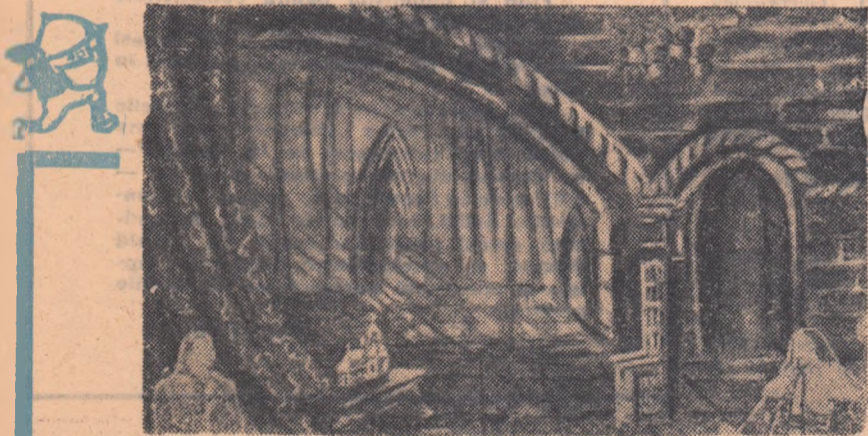
„Se pare că am nimerit în mijlocul unor viețuitoare cu care mă voi înțelege bine. Nu știu încă bine cu ce fel de ființe am de-a face. La început mi-am închipuit că sînt pui de oameni. Într-atît seamănă aceste ființe la înfățișare cu oamenii. Deîndată însă ce am observat firea și obiceiurile unora dintre ele, mi-am dat seama cît de mult mă înșelaseam! Am băgat de seamă că uneori, în timpul orelor de școală, unele încep să miaune. Toțuși, nu poate fi vorba aci de simple pisici. Nici una dintre aceste ființe nu are blană, mustați sau coadă. Urletul îngrozitor de care răsună întreaga clasă cînd se anunță că profesorul a părăsit cancelaria și că se îndreaptă încoace m-a făcut multă vreme să mă gîndesc la o înrudire cu lei, tigrii sau cu cine mai știe ce sălbăticie. Mi-am dat curînd seama că făcusem, și de astă dată, o greșală. Revelația am avut-o în timpul unei recreații. Într-adevăr se poate spune că, mai totdeauna, după ce profesorul părăsește clasa, aceste ființe se descoperă pe ele însele. Nici o opreliște nu le mai face să-și ascundă propria lor natură și încep dintr-o dată să se dezvăluie în toată splendoarea lor, ca în minunatele jungle în care se află și adevărata patrie a noastră, a șerpilor. Încep care încotro să sară peste bănci, să se bată, să-și arunce

în cap diferite obiecte, să urle și să se înjure. E minunat! Dacă i-ar vedea bunica mea din Africa, sînt sigur că ar plînge de emoție. Vreau să spun prin urmare că, după părerea mea, e vorba de viețuitoare aparținînd unor specii diferite, toate însă foarte cumsecade. Săptămîna trecută, unul dintre ei a rămas, în urma unei bătaii, fără doi dinți. Cel care i-a scos dinții însă nu s-a întristat prea tare; se părea, dimpotrivă, că nimic nu se întîmplase!

Am intrerupt un timp însemnările, deoarece am făcut o nouă descoperire, importantă, pe care am vrut s-o verific. Ființele în mijlocul cărora mă aflu au o minunată însușire, care le apropie de noi, șerpilor. Ca și noi, ele folosesc glandele salivare drept armă de atac și apărare. Am izbit să-mi dau seama că, în limba lor acest lucru se numește „a scuipa”. O fi oare lichidul acela veninos?

Sărmanele ființe! Observasem de cîțva timp că, după ce se scuipă cu multă pasiune între ele, aceste ființe nu pătesc nimic. Să aștept, mi-am zis atunci, să văd ce se întîmplă la o mușcătură. N-a trebuit să aștept prea mult. Într-o zi, un exemplar cu un moț auriu l-a mușcat pe un altul de mină. Acesta a urlat de durere și a apărut a doua zi la școală cu mina legată. De atunci a trecut o săptămînă și băiatul n-a pățit nimic. Prin urmare, lichidul acela pe care îl „scuipă” ei nu e de loc veninos!

Ajuns aici, n-am mai putut răbda și am aruncat înfuriat însemnările șarpelui. Nu cumva scribosul acela își bătea joc de noi? Oare nu-i plăcea cum scuipăm? Nu cumva el, șarpele nostru de la colțul viu, avea ceva împotriva? Și apoi unde s-a mai pomenit ca un șarpe să judece pe oamenii și unde s-a mai pomenit ca un șarpe să scrie? Nu cumva... Da, nu cumva o fi scris altceva toate lucrurile acelea, și ne-a lăsat să credem că le-a scris șarpele?

APUS DE SOARE

Cortina se ridică și dintr-o dată parcă scena ca atare se topește, pereții dispar și în fața ta se ivesc zidurile Sucevii și curtea domnească cu forfota ei și mai ales, puternic prezent, Ștefan cel Mare.

Ne aflăm la piesa „Apus de soare” de B. Delavrancea. Scrisă într-o vreme cînd țara noastră începuse să fie supusă bunului plac al imperialismului, cînd burghezia călca în picioare tradițiile de luptă ale poporului, piesa are o semnificație adîncă. În mo-

mentele acelea, ea aducea figura unui domnitor legat de popor, care, cu un patriotism fierbinte, își apăra țara împotriva năvălirilor străine. Pînă la ultima suflare, acest domnitor al de pomenit în cîntările poporului a luptat cu aprindere pămîntul moldovean și s-a străduit din răsputeri pentru dreptatea poporului său.

Într-adevăr, figura lui Ștefan trăiește cu vigoare de la primul pe pînă la ultimul tablou.

Conflictul piesei se leagă de ciocnirea dintre domnitor și boierii trădători. Ulea, Stavăr și Drăgan reprezintă boierimea feudală care-și apără pozițiile ei, încercînd să submineze statul centralizat la începuturile sale. Ei urmăresc aducerea la domnie a lui Ștefan Vodă, copilarul nevolnic, pentru ca astfel destinele Moldovei să cadă în mîinile lor. Conflictul apare cu atît mai dramatic, cu cît lovitură boierilor trădători se îndreaptă împotriva domnitorului atunci cînd a-

cesta-l ajuns la bătrînețe, bolnav. Dar cel care cu înțelepciune a stat la cîrma Moldovei 47 de ani va ști să izbească în urzile boierilor, fiindcă el are de apărat soarta Moldovei. El vrea să-și holărească drumul de viitor și drumul pe care pornise, el îl vede continuat de fiul său Bogdan.

Iată-l pe Ștefan bătrîn, bolnav, suferind cumplit, fără să se lîngue, cu rînilor arse de fierul înroșit al medicilor care încearcă să-i salveze viața. De afară se aud glasurile boierilor trădători care cer aducerea lui Ștefan Vodă. Adunîndu-și ultimele puteri, cu o voință de fier, Ștefan va ieși să pedepsească pe trădători, ca apoi să moară. Momentul acesta de năsemuită intensitate dramatică arată o dată în plus forța acestui domnitor, pentru care soarta Moldovei este mai presus decît propria-i viață.

Barbu Delavrancea l-a zugrăvit pe Ștefan cel Mare așa cum i s-a păstrat imaginea în legendele populare: viteaz și înțelept, cutezător, plin de bunătate și spirit de dreptate. Tot astfel îl înfățișează și cronica:

„Ștefan Vodă a luat plugarul fratelui celui bogat și l-au

dat fratelui celui sărac, să fie al lui” (Ioan Neculce).

În zugrăvirea chipului lui Ștefan cel Mare, Barbu Delavrancea a pus toată arderea patriotismului său. Fiecare tablou al piesei, fiecare cuvînt rostit de Ștefan cel Mare a fost pus de autor cu răspunderea că are de dat viață unei mari figuri din istoria patriei.

Limba pe care autorul o folosește are asprimea și dulceața graiului folosit de popor în cîntecul de dor sau de vitejie.

Rolul lui Ștefan cel Mare din „Apus de soare” este interpretat de maestrul George Calboreanu. Asistînd la spectacol, uii că al în fața ta un actor și-ți pare că însuși Ștefan cel Mare stă înaintea ta. Tonul glumei, sîltos, dușoșia, bucuria, durerea totul este redat cu o extraordinară forță. Marele actor G. Calboreanu creează pe scenă o figură de neuitat a lui Ștefan cel Mare.

Piesa „Apus de soare” arată că B. Delavrancea a fost nu numai un mare prozator, dar și un mare dramaturg.

B. CARAGIALE

*) La Teatrul Național I. L. Cara giale din București.